

(savivaldybė, mokykla)

_____ klasės (grupės) _____ specialybės mokinio(-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

MUZIKOS ISTORIJOS IR MUZIKOS TEORIJOS TESTAS

2008 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pakartotinė sesija)

2008 m. liepos 1 d.

Trukmė – 1 val. 10 min. (70 min.)

NURODYMAI

- Muzikos istorijos ir muzikos teorijos testas sudarytas iš 5 užduočių. Kiekvienai iš jų skirta muzikos kūrinio ištrauka(-os). Ištraukos skambėjimo tvarka nurodyta užduotyje.
- Žvaigždute(*) pažymėti klausimai skirti specialiajam lygmeniui. Muzikos atlikėjų specialybės kandidatams jų atlikti nebūtina. Tačiau teisingai atsakius į šiuos klausimus galima gauti papildomų taškų.
- Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apvesdami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą. Jeigu pažymėsite daugiau atsakymų, negu yra teisingų, už kiekvieną pažymėtą neteisingą atsakymą bus atimamas taškas.
- Nerašykite vertintojams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **mėlynai rašančiu** rašikliu. **Vertinami tik rašikliu pažymėti ar parašyti atsakymai.**

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikos istorijos ir muzikos teorijos testą	

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

I. MUZIKOS ISTORIJOS IR MUZIKOS TEORIJOS TESTAS

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės daina. Klausydami jos, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentas skambės vieną kartą. Užduočiai atlikti skiriama 10 min.)

1.1. Nurodykite dainos muzikos autorių.*

(vardas ir pavardė)

Taškai (0–1)			

1.2. Užpildykite lentelę:

Kūrinio pavadinimas	Kūrinio dalies pavadinimas

Taškai (0–2)			

1.3. Pažymėkite teiginius, tinkančius skambėjusiai muzikai:

A klasicizmas	C vokalinė muzika	E ciklas
B romantizmas	D instrumentinė muzika	F siuita

Taškai (0–3)			

1.4. Kurie kompozitoriai buvo skambėjusios dainos autoriaus amžininkai?

A A. Vivaldi	C N. Paganini	E M. K. Čiurlionis
B W. A. Mozart	D G. Rossini	F C. Debussy

Taškai (0–2)			

1.5. Apibūdinkite nurodytus žanrus (pasirinkite ir įrašykite tinkamo atsakymo raidę):

1 arija	_____
2 daina	_____
3 himnas	_____
4 rečitatyvas	_____
5 romansas	_____

A	nesudėtingas savarankiškas vokalinės muzikos žanras
B	kūrinys balsui su pritarimu, dažniausiai sudėtinė operų, oratorijų, kantatų dalis
C	lyrinio dramatinio arba sentimentalios turinio daina su instrumentiniu pritarimu
D	deklamacinio pobūdžio melodija, dažniausia sudėtinė operų, oratorijų, kantatų dalis
E	iškilminga patriotinio turinio giesmė

Taškai (0–5)			

1 užduoties taškų suma (0–13)

* Visose testo užduotyse už teisingai parašytus kompozitorių vardus ir pavardes originalo kalba, tikslus kūrinių pavadinimus ir papildomą informaciją jūs turite galimybę gauti vieną papildomą tašką.

2 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės trijų lietuviškų muzikos kūrinių fragmentai. Klausydami jų, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentai skambės du kartus. Užduočiai atlikti skiriama 15 min.).

2.1. Klausydami muzikos, užpildykite pateiktą lentelę:

Eil. Nr.	Autorius (vardas ir pavardė)	Kūrinio pavadinimas (kūrinio / žanro pavadinimas, op., tonacija)
1		
2		
3		

Taškai (0–6)			

2.2. Nurodykite skambėjusių kūrinių žanrą.

Pirmasis kūrinys	A	simfonija
	B	simfoninė poema
	C	koncertas
Antrasis kūrinys	A	choro daina
	B	choras iš operos
	C	choras iš oratorijos
Trečiasis kūrinys	A	koncertas
	B	sonata
	C	partita

Taškai (0–3)			

2.3. Kurio skambėjusios muzikos kompozitoriaus biografijos faktai minimi pateiktame tekste?

Kompozitorius _____ mokėsi muzikos pas J. Naujalį, lankė Vilniaus muzikos mokyklą, studijavo Varšuvos muzikos institute. Vėliau išvažiavo į JAV, kur aktyviai vadovavo lietuvių muzikiniam gyvenimui. Grįžęs vienerius metus gilino žinias Leipcige, o 1923 m. Klaipėdoje įsteigė privačią muzikos mokyklą.

Taškai (0–1)			

2.4. Kurie kompozitoriai sukūrė šias operas (pasirinkite ir įrašykite tinkamo atsakymo raidę)?

1. „Dalia“		A	M. Petrauskas
2. „Birutė“		B	J. Karnavičius
3. „Gražina“		C	B. Dvarionas

Taškai (0–3)			

2.5. Kuri iš šių operų laikoma pirmąja lietuviška opera?

(kompozitorius, operos pavadinimas)

Taškai (0–1)			

2.6.* Kuriais metais buvo pastatyta pirmoji lietuviška opera?

Taškai (0–1*)			

2.7. Nurodykite šių kūrinių autorius (pasirinkite ir įrašykite tinkamo atsakymo raidę):

1. „Žiemos eskizai“		A	J. Gruodis
2. „Afrikietiški eskizai“		B	B. Kutavičius
3. „Dzūkiškos variacijos“		C	B. Dvarionas
4. „Simfoninės variacijos“		D	J. Juzeliūnas

Taškai (0–4)			

2.8. Kuris iš 2.7 klausime paminėtų kūrinių yra sukurtas fortepijonui?

(kompozitorius, kūrinio pavadinimas)

Taškai (0–1)			

2 užduoties taškų suma (0–19(20*))			

* Žvaigždute pažymėti klausimai skiriami specialiajam lygmeniui. Muzikos atlikėjams jų atlikti nebūtina. Tačiau jų pasirinkimas suteikia galimybę gauti papildomų taškų.

3 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės trijų operų fragmentai. Klausydami jų, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentai skambės du kartus. Užduočiai atlikti skiriama 20 min.).

3.1. Klausydami muzikos, užpildykite pateiktą lentelę:

Eil. Nr.	Autorius (vardas ir pavardė)	Kūrinys (kūrinio / žanro pavadinimas, op., tonacija)	Fragmentas (dalis, epizodas)
1			
2			
3			

<i>Taškai (0–9)</i>			

3.2. Žemiau užrašyti metai, kuriais šios operos buvo pastatytos. Įrašykite prie metų atitinkamų operų pavadinimus.

	<i>Data</i>	<i>Operos pavadinimas</i>
A	1769	
B	1842	
C	1896	

<i>Taškai (0–3)</i>			

3.3. Kurio iš skambėjusios muzikos autorių galėtų būti šie žodžiai?

Siekiau, kad muzika apsiribotų savo tikrąja funkcija – tarnautų poezijai išreiškiant jausmus ir pasakojimo aplinkybes nepertraukiant veiksmo ir netrukdant jam nenaudingomis ir nereikalingomis puošmenomis. Svarbiausias mano uždavinys – siekti tauraus paprastumo.

(kompozitorius)

<i>Taškai (0–1)</i>			

3.4. Kuri iš skambėjusių operų yra veristinė?

(kompozitorius, operos pavadinimas)

<i>Taškai (0–1)</i>			

3.5. Kaip apibūdinamas verizmas?

- A Muzikinė komedija, kurioje jungiamas dainavimas, šokis, kalbamieji epizodai.
- B XIX a. antrojoje pusėje atsiradusi meno kryptis, siekianti perteikti tiesioginį išpūdį, asmeninių išgyvenimų, nuotaikų ir pojūčių atspalvius.
- C XIX a. antrojoje pusėje Italijoje susiformavusi kryptis, siekusi parodyti tikrą gyvenimą, be pagražinimų.

Taškai (0–1)			

3.6. Kurios iš skambėjusių operų siužetas pagrįstas pasaka?

(kompozitorius, operos pavadinimas)

Taškai (0–1)			

3.7. Pažymėkite operas, kurios yra pagrįstos istoriniais siužetais, ir parašykite šių operų kompozitorių pavardes.

- A „Sevilijos kirpėjas“ _____
- B „Figaro vedybos“ _____
- C „Eugenijus Oneginas“ _____
- D „Kunigaikštis Igoris“ _____
- E „Tristanas ir Izolda“ _____
- F „Borisas Godunovas“ _____
- G „Aida“ _____

Taškai (0–6)			

3.8. Kurioje iš 3.7 klausime paminėtų operų skamba ši melodija?

(kompozitorius, opera)

Taškai (0–1)			

3 užduoties taškų suma (0–23)

4 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės trijų koncertų fragmentai. Klausydami jų, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentai skambės du kartus. Užduočiai atlikti skiriama 20 min.).

4.1. Klausydami muzikos, užpildykite šią lentelę:

Eil. Nr.	Autorius (vardas ir pavardė)	Kūrinys (kūrinio/žanro pavadinimas, opusas, tonacija)	Fragmentas (dalis, epizodas)
1			
2			
3			

Taškai (0–9)			

4.2. Kurioje epochoje gyveno ir kūrė girdėtų kūrinių autoriai?

Eil. Nr.	Kompozitorius	Epocha
1		
2		
3		

Taškai (0–3)			

4.3. Apie kurią epochą kalbama pateiktame tekste (įrašykite epochos pavadinimą)?

Koncertas – nauja orkestrinės kompozicijos rūšis, atsiradusi 1680–1690 m., netrukus tapo svarbiausia _____ orkestrinės muzikos atmaina. Pagaliau kompozitoriai galėjo viename kūrinyje sujungti kelis pamėgtus raiškos priemonių aspektus.

Taškai (0–1)			

4.4. Apie kurią skambėjusios muzikos kompozitorių kalbama pateiktame tekste (įrašykite kompozitoriaus pavardę)?

Septyniolika koncertų fortepijonui, sukurtų Vienos laikotarpiu, yra svarbiausios kompozicijos _____ kūryboje. Daugelį jų kompozitorius parašė ketindamas skambinti pats. Faktai, kiek ir kuriais metais jų sukūrė, rodo, kaip Vienoje iš pradžių augo, o vėliau smuko kompozitoriaus populiarumas.

Taškai (0–1)			

4.5. Apie kuriuos skambėjusios muzikos autorius kalbama pateiktuose tekstuose (šalia teksto parašykite kompozitoriaus pavardę)?

- A Tai vienas ryškiausių vokiečių romantizmo atstovų. Jo muzika pasižymi formos aiškumu, muzikinės raiškos nuosaikumu. Šioje muzikoje ryškus elegiškas ir ypatingas fantazijos pasaulio pojūtis, išryškėjęs „Vasarvidžio nakties sapno“ muzikoje.
- B Kompozitorius buvo šv. Morkaus katedros smuikininko sūnus, gavęs tais laikais nebūdingą dvigubą išsilavinimą – dvasininko ir muziko. Italų publika jį meiliai vadindavo „rudaplaukiu kunigu“.

Taškai (0–2)			

4.6. Kuo ypatingas yra pirmasis iš trijų skambėjusių koncertų?

- A Tai pirmasis koncertas smuikui muzikos istorijoje.
- B Šis koncertas yra vienos dalies.
- C Šis koncertas neturi dvigubos ekspozicijos.

Taškai (0–1)			

4.7. Pažymėkite, teisingi ar neteisingi yra šie teiginiai?

1. Koncerto žanro ištakos slypi liaudies muzikoje.	A taip B ne
2. Klasikinio koncerto struktūra galutinai susiformavo Vienos klasikų kūryboje.	A taip B ne
3. Klasikinio koncerto dalys išdėstytos kontrasto principu: greita–lėta–greita.	A taip B ne
4. Itin svarbi koncerto padala – solisto kadencija.	A taip B ne
5. F. Liszto koncertas fortepijonui Nr. 1 <i>Es-dur</i> yra vienos dalies.	A taip B ne

Taškai (0–5)			

4 užduoties taškų suma (0–22)			

5 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

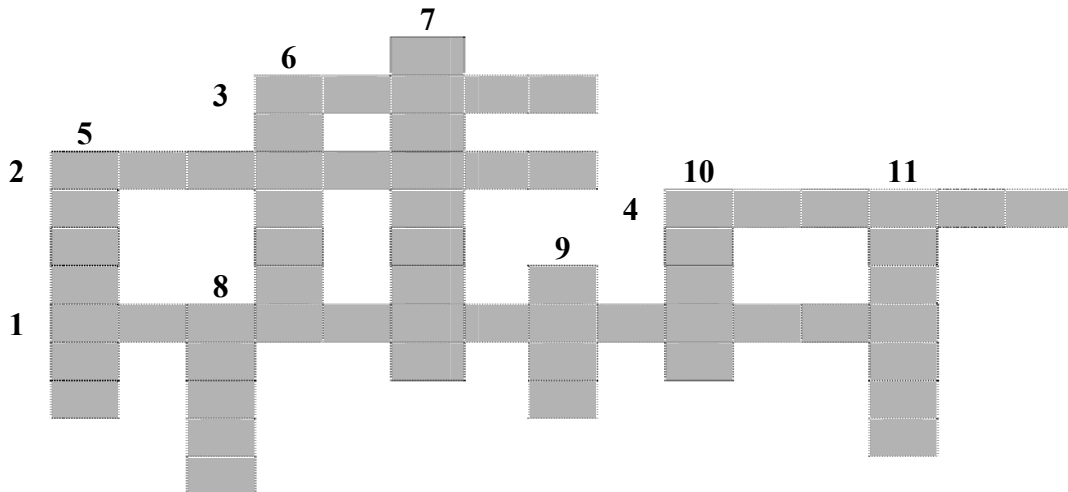
Ši užduotis – tai muzikinis kryžiažodis. Jam išspręsti skiriama 10 min.

Horizontaliai:

- 1.* Balsų jungimo mokslas polifonijoje.
2. „Gražus dainavimas“ – vokalinės technikos apibūdinimas XVII–XVIII a. italų operoje.
3. Šūksnis, išreiškiantis susižavėjimą menine veikla.
4. Tolygi stiprių ir silpnų takto dalių kaita, išreikšta skaičiais prie rakto.

Vertikaliai:

5. Europos polifoninės muzikos epocha.
6. Baroko kompozitorius, Mišių *h-moll* autorius.
7. Lietuvių kompozitorius, „Vabzdžių siuitos“ autorius.
- 8.* Lietuvių kompozitorius, 2007 m. nacionalinės premijos laureatas.
9. Polifonijos žanras ir forma, kai plėtojama viena, rečiau – dvi ar trys temos.
10. M. K. Čiurlionio simfoninė poema.
11. Italų kompozitorius, operos „Sevilijos kirpėjas“ autorius.

5 užduoties taškų suma (0–9(11*))

Taškų suma už muzikos istorijos ir teorijos testą:

86(89*+1)

VERTINIMAS

MUZIKOS ISTORIJOS IR MUZIKOS TEORIJOS TESTAS	MAKSIMALUS TAŠKŲ SKAIČIUS	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI		
		I	II	III
1 užduotis	13			
2 užduotis	19(20*)			
3 užduotis	23			
4 užduotis	22			
5 užduotis	9(11*)			
Taškų suma	86(89*+1)			